

MAGYAR REGIONÁLIS
TUDOMÁNYI TÁRSASÁG

SZAKMAI BESZÁMOLÓ

A magyar területpolitika Kárpát-medencei és nemzetközi versenyképességének erősítését szolgáló programok támogatására kötött VI-SZ/62/2/2010. sz. szerződés teljesítéséről

I. CÉLOK

A Magyar Regionális Tudományi Társaság 2010. januárban pályázatot nyújtott be a Miniszterelnöki Hivatal Társadalompolitikai Szakállamtitkárságához a Kárpát-medencei területi kohézió feladatainak megfogalmazását, és a 2011. évi európai uniós elnökségre való hatékony felkészülést elősegítő feladatok támogatására, nevezetesen:

1. A Kárpát-medence régiói c. monográfiásorozat soron következő – Dél-Alföld, Közép-Dunántúl, Szlavónia-Baranya és Muravidék – kötetének kiadásához való hozzájárulásra.
2. A területi fejlődést befolyásoló új tényezők elemzésében felhalmozott tapasztalatok összegzésére.
3. A magyar regionális tudományi eredmények megvitatására a nemzetközi tudományos közvéleménnyel.
4. Az országhatáron túli területek társadalmi és gazdasági folyamatainak feltárására és az eredmények megismertetésére a magyarországi szakmai körökkel, a magyar népességű régiók fejlesztési stratégiáinak értékelése.

II. EREDMÉNYEK

1. A Kárpát-medencei régiói című monográfiásorozat kötetének kiadása

A magyar regionális tudomány nagyvállalkozása a 2000-es évtizedben a Kárpát-medence régiói c. monográfiásorozat kiadása volt. A sorozat eddig megjelent tizenegy kötetét különböző (MTA, területfejlesztésért felelős minisztérium, vállalkozói szféra) forrásokból finanszírozta az MTA Regionális Kutatások Központja.

A sorozat 10. kötete a *Dél-alföldi régió* gazdasági-társadalmi viszonyait tárja fel, az újjáéledő régióközi kapcsolatok elemzésével. A Dél-Alföld Magyarország legnagyobb területű régiója, az 1950. évi megyerendezés során kialakított Bács-Kiskun, Csongrád és Békés megyéket fogja össze. A régióközpontként számon tartott Szeged népességszáma szerint az ország negyedik városa, oktatási intézményei, pezsgő kulturális élete alapján ugyanakkor még ennél is kedvezőbb helyet vívott ki magának. A régió kistérségeinek többsége azonban az elmúlt két évtized átalakulásának vesztesévé vált, így e térségek felzárkózásához is szeretne hozzájárulni a könyv.

A kötet megírásában főként az RKK Alföldi Intézetének békéscsabai és kecskeméti munkatársai működtek közre, de megtalálhatók a szerzők között az intézet korábbi kutatói és a régió szakemberei is. A sorozat szerkesztője Horváth Gyula, az MTA doktora, egyetemi tanár, az MTA Regionális Kutatások Központjának Széchenyi-díjas főigazgatója, az Academia Europaea tagja. Jelen kötetet pedig Nagy Gábor, a földrajztudományok kandidátusa, a Regionális Kutatások Központja Alföldi Intézetének vezetője szerkesztette.

A kötet 2010 áprilisában jelent meg, a kiadás éveként azonban 2009 szerepel. Az ISBN számot 2009-re, a kézirat elkészültét követően megkérte a kiadó, mivel a Kárpát-medence régiói sorozat következő, 11. számú Kárpátalja kötete már 2009 novemberében megjelent. A késedelmes megjelenés oka a finanszírozás biztosításának elhúzódása volt.

A könyv 500 példányban készült. A kötet bemutatására a régió 10 településén került sor. A könyvbemutatók egyben alkalmat teremtettek arra is, hogy a könyv szerzői párbeszédet folytassanak a régió legkülönbözőbb szereplőivel.

A könyv tartalomjegyzéke elérhető:

http://www.dialog-kiado.hu/index.php?page=kiadvany_reszletes&kid=956

A sorozat 12. *Közép-Dunántúl* kötete 2010 októberében jelent meg. Tervezett számozása 13. lett volna, azonban az eredetileg tizenkettediknek tervezett kötet (Észak-Magyarország) megvalósítása szervezeti változások (az MTA Regionális Kutatások Központja Miskolci Osztályának megszűnése) miatt nem volt lehetséges. Tekintettel arra, hogy az Észak-Magyarország monográfia megjelenése komoly késedelmeket szenved, a kiadó az újraszámozással kívánta elkerülni, hogy a 13. és a 14. kötet megelőzze a 12. kiadását. A kötetet Szirmai Viktória, az MTA doktora, az MTA Regionális Kutatások Központjának Széchenyi-díjas tudományos tanácsadója, a Kodolányi János Főiskola egyetemi tanára szerkesztette.

A Közép-Dunántúl Magyarország legkisebb területű fejlesztési régiója, lakónépessége 1,1 millió fő. Bár a népességszám az országos tendenciákkal egyezően csökken, a csökkenés mértéke az országosnál jóval alacsonyabb. Fejér, Veszprém és Komárom-Esztergom megye sorsát, múltját és mai viszonyait, de a jövőjét is keretbe foglalja az a folyamat, amely a magyar területfejlesztési és tervezési régiók kialakításához vezetett. A régió gazdasága erős, a megtermelt bruttó hazai termék egytizede itt jön létre, gazdasági szerkezetében az ipar van túlsúlyban, az ipar a legtöbb munkaerőt foglalkoztató ágazat. A sikeres átalakulás fő tényezőiként a globális gazdaság, a külföldi tőkebefektetések hatásait, az ipar dinamikus fejlődését kell említeni. A régióba érkező külföldi működő tőke egyértelműen hozzájárult a gazdasági szerkezet modernizációjához, a külföldi piacokhoz való kapcsolódáshoz, a régió nemzetközi integrációjához is. A könyv megtekinthető:

http://www.rkk.hu/hu/vezeto_hirek/a_karpat-medence_regioi_12_kozep-dunantul.html

A könyv ünnepélyes bemutatójára 2010. november 25-én került sor Székesfehérváron. A könyvet dr. Cser-Palkovics András, Székesfehérvár Megyei Jogú Város polgármestere mutatta be a Magyar Tudomány Napja alkalmából szervezett rendezvényen. A rendezvényről szóló tájékoztatás a következő címen érhető el:

http://w3.nyuti.rkk.hu/pages/hirek/20101125_szfv.pdf

<http://www.cserpalkovics.hu/index.php?id=165>

A harmadik tervezett kötet (Szlavónia-Baranya és Muravidék) előkészületeit – forráshiány miatt – nem folytattuk. A kötet több fejezete elkészült horvát szakemberek közreműködésével, ezek honoráriumát és fordítási díjait azonban a Társaság nem volt képes kifizetni. Tartalékai ugyanis a program többi részfeladatának teljesítése során elapadtak.

2. „A tudás szerepe a regionális fejlődésben” című konferencia megrendezése Debrecenben

A regionális fejlődésben nemcsak gazdasági elemek, hanem társadalmi, kulturális tényezők is szerepet játszanak. A tudás a regionális fejlesztésben az oktatás, a kutatás, a kulturális és a közösségi fejlesztések révén van jelen. A helyi, területi szervek és a tudás intézményes kapcsolatai kevésbé feltárt területnek tekinthetők. A tudásteremtő intézmények és ágazatok csak a területi fejlődés szereplőivel szoros együttműködésben fejthetik ki hatékonyan regionális fejlődésre gyakorolt hatásukat. A humántőke fejlesztése a felsőoktatás egyik legfontosabb feladata: ennek érdekében magasan képzett, a helyi és regionális munkaerőpiac igényeinek megfelelő diplomásokat kell képezni, valamint folyamatosan garantálni kell az élethossziglan tartó tanulás lehetőségét. Ezeket a feltételeket a magyar társadalomirányítási gyakorlatban még csak elvétve teljesítik.

A konferencia – a regionális kutatások eredményeire alapozva – a magyar területfejlesztés tudásigényes komponenseinek helyzetéről számot adva következtetéseket kívánt megfogalmazni az új területfejlesztési stratégia kidolgozásához, továbbá jövőbeli kutatási irányokra szándékozik irányítani a figyelmet. A Magyar Regionális Tudományi Társaság 2010. évi debreceni vándorgyűlésének témája a tudás, a kutatás-fejlesztés (K+F), az egyetemek szerepe a regionális fejlesztésben volt.

A vándorgyűlés 2010. november 18–19-én a Debreceni Egyetem Agrár- és Gazdaságtudományi Centrumának épületében zajlott. Páles Zsolt, a DE rektorhelyettese köszöntőjében kiemelte a regionalista szemlélet egyre erősödő fontosságát, a területi, társadalmi együttműködés szükségességét a fejlesztési programokban.

Az első plenáris előadó a helyszínt biztosító Agrár- és Gazdaságtudományi Centrum elnöke, *Nagy János* volt, aki a Debreceni Egyetem regionális szerepéről, a régióban betöltött helyéről tartott előadást. Kezdeképpen bemutatta az egyetemi gyökereket, struktúrát, a képzési palettát. A jelenlevő hallgatóság ezután az egyetem kutatás-fejlesztési és innovációs tevékenységéről hallhatott, az előadó elmondta, az egyetem e tekintetben jól áll, hiszen gazdasági környezete innovációkban gazdag, az innovációk kereslete is jónak mondható, és igen magas fokú kooperációs kultúra jellemzi az adott területet. A pozitív jellemzők mellett nem maradhettek el az egyetem egyedülálló helyzetét kialakító negatívumok sem, mint az Észak-alföldi régió elmaradottsága és fokozatos további süllyedése a régiós rangsorokban. Ebből a hátrányos helyzetből tudott kiemelkedni a Debreceni Egyetem. A centrumelnök az intézmény eddigi K+F+I eredményeit a következőkben összegezte: magas innovációs potenciál (700–800 támogatott projekt), részvétel 5 klaszterben, 8 saját vállalkozás, rendezett vagyoni helyzet, arany fokozatú felsőoktatási minősítési díj (2007), kutatóegyetemi cím elnyerése (2010), Regionális Tudásközpont létrehozása (2011). Az innovációs aktivitás mellett az Egyetem komoly kapcsolatban áll a várossal, illetve a régió meghatározó intézményeivel, mint az Észak-alföldi Regionális Fejlesztési Ügynökséggel, az Észak-alföldi Regionális Innovációs Ügynökséggel, valamint a nyíregyházi és szolnoki főiskolákkal.

Nagy Erika, az MTA Regionális Kutatások Központjának tudományos főmunkatársa a tudástermelés és az egyenlőtlen fejlődés kapcsolatáról tartott előadást. A jelenleg tapasztalható térbeli egyenlőtlenségek a tőke térbeli jelenlétére vezethetők vissza, az ebből épülő új rendszerek újratermelik a korábban is meglévő egyenlőtlenségeket (pl. kelet–nyugat). A tudás a térbeli koncentrációk kialakulása felé hat, alapvető agglomerációs előnyként jelentkezik, az ilyen koncentrációkban a személyes kapcsolatok, az információcserék, a bizalom könnyebben kiépül. A válság hatására azonban ez a fajta előny veszített erejéből, a tudásnak már dekoncentrációs jellemzői is megfigyelhetők. A növekvő kockázatok hatására nőtt az autonóm problémamegoldó tevékenységek jelentősége, IT-alapú rugalmas hálózati

együttműködések jöttek létre, amelyek a lokális mellett a globális hálózatok kialakulása felé hatottak. A gazdasági kapcsolatokban, beszállító–kereskedő kapcsolatokban a függőség egyre inkább erősödik, ezzel egyenlőtlen viszonyokat teremtve. A beszállítóknak tanulásra, innovációra van szükségük ezen függőségek leküzdése érdekében, azonban a hazai és uniós szakpolitikák ezt a „tudásszétterítést” nem támogatták és még jelenleg sem képesek annak ösztönzésére.

Gál Zoltán, az MTA Regionális Kutatások Központjának tudományos főmunkatársa az egyetemek oktatási és kutatási feladatai mellett kialakult „harmadik funkciójáról” tartott előadást. Ennek a harmadik missziónak – a szolgáltató egyetemi lét – a lényege a helyi és a társadalmi szerepvállalás erősítése. Az egyetem oktató és kutató funkciója mellett erősödött az igény a társadalmi és szervezeti innovációra, a társadalomfejlesztésben játszott szerepvállalásra. Az amerikai tradíció, a kutató, vállalkozó egyetemi (triple-helix) modell helyett, Európában inkább a regionálisan elkötelezett egyetem koncepciója nyert teret, ezzel erős helyi beágyazottság, társadalmi szerepvállalás jellemzi a felsőoktatási intézményeket. A kis- és közepes méretű egyetemeknél a harmadik misszió kialakításának kényszere erősebb a gyenge kapcsolati sűrűség és a kisebb innovációs potenciál miatt. Ennek köszönhetően válhattak/válhatnak a kis- és közepes egyetemek a regionális innovációs rendszerek animátoráivá, kulcsszereplőivé. Az előadó, néhány konkrét lezárult és folyamatban levő kutatást is említett, amelyek relevánsak e témában (UNIREG IMPULSE, Pólus Program, Tanuló város, tanuló régió).

Fábián Attila, a Nyugat-magyarországi Egyetem Közgazdaságtudományi Karának dékán-helyettese plenáris előadását a kulturális gazdaság témakörében tartotta meg. Az előadó a kultúra, a kulturális ipar iránti igény csökkenésének okát az 1960 és 1990 közötti ipari leépülésben és a társadalmi környezet romlásában látja. Az előadás az általában vett kultúra fogalmat hét főkomponensre bontotta, azokat külön-külön is vizsgálva. Egy MTA PTI kutatásra és a KSH húsz különböző indikátorára támaszkodva az előadó a hazai kultúra-fogyasztás regionális dimenzióit mutatta be, kitérve a régiók közötti különbségekre, valamint kulturális szempontú városrangsorok, statisztikák is bekerültek az előadásba. Mindezekből kiderült, hogy Baranya és Vas megyékben, valamint Budapesten a legmagasabb a kulturális szolgáltatások igénybevétele, míg ez az érték Csongrádban és az északi megyékben a legalacsonyabb. A települések tekintetében kiemelkedő értékekkel bír többek között Szombathely, Keszthely, Pécs, Baja és a sereghajtók közé sorolhatók Vecsés, Gyál, Dunakeszi, Hajdúböszörmény.

Barta Györgyi, az MTA Regionális Kutatások Központja tudományos tanácsadójának előadása a felsőoktatási intézmények és gazdasági szereplők közt kialakult (kutatási) együttműködésekről szólt. Korunkban az egyetemek fő funkcióik (oktatás, kutatás) mellett a tudásgazdaság szereplőivé váltak, feladataik bővültek, és e felsőoktatási modellváltás eredményeképp alakultak ki az egyetemi-vállalati kapcsolatok. Mivel a globális gazdaság legfontosabb szereplői korunkban a nagy multinacionális vállalatok, ezek az együttműködések nemzetközi hálózatokká nőttek ki magukat. Hazánkban már a szocializmus idején is megfigyelhetők voltak az effajta kooperációk a vállalati fejlesztések és a termelés területén, de a rendszerváltás után ezek a kapcsolatok a nagyvállalatok megszűnésével negligálódtak, az új környezetben újraalakulásuk nehéz és időigényes. A kialakulásukat olyan tényezők hátráltatják, mint a kölcsönös bizalomhiány, sokszor a nem megfelelő tudásszint, a szegényes innovációs környezet. Jelenleg az egyetemek vállalati szférára fókuszáló kapcsolatai általában a külföldi tulajdonú, innovatív ágazatokban (vegyipar, kommunikáció, informatika, pénzügyi szolgáltatások) működő vállalatokhoz fűződnek. Az előadó végezetül megemlített néhány, a témában folyó kutatást, többek között a Locomotive projektet és a Budapesti Pólus Programot.

Kovács Kálmán, a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Egyesült Innovációs és Tudásközpontjának igazgatója a „Tudástranszfer a Kárpát-medencében” címmel tartott előadást a plenáris ülésen. A nemzetközi tudástranszfer jelentősége megkérdőjelezhetetlen, kulcsszerepet játszik mind az OECD, az Európai Unió, mind pedig Magyarország gazdaságpolitikájában, jelentősége a jövőben is megmarad, erősödhet. Ahhoz, hogy a hazai tudástranszfert érdemben lehessen fejleszteni, az európai tudásáramlásba bekapcsolódni tudó regionális versenyképességi pólusoknak kellene/kellett volna kialakulnia. Az előadás külön kitért a Kárpát-medencében levő műszaki egyetemek kooperációs kapcsolatainak, tudásáramlásainak vizsgálatára.

A vándorgyűlés második napján négy (1. Egyetemek és régió; 2. A K+F területi problémái; 3. Tudásalapú gazdaság. kreatív ipar; 4. Kultúra és regionális fejlesztés) szekcióban zajlottak az előadások. A rendezvényen 90 fő kutató, egyetemi oktató, tervezési és önkormányzati szakember, egyetemi hallgató vett részt. A konferencia előadásai, a fényképgaléria, illetve a sajtóvisszhang a társaság honlapjáról elérhetők: www.mrtt.hu.

3. A Regional Studies Association Pécsen rendezett nemzetközi konferenciáján előadással szereplő fiatal magyar kutatók részvételének támogatása

Az európai regionális tudomány vezető tudományos szervezete, a Regional Studies Association (RSA) 2010. évi nemzetközi konferenciájának 2010. május 24–26. között Pécs adott otthont. A konferencia megrendezésére kiírt pályázatot – rendkívül erős versenyben, amelyben öt nyugat-európai város pályázott – az MTA Regionális Kutatások Központja nyerte meg. A konferencia tárrendezői a Magyar Regionális Tudományi Társaság és a Pécsi Tudományegyetem Közgazdaságtudományi Kara voltak. A döntésben szerepet játszott a Regionális Kutatások Központja és a magyar regionális tudomány nemzetközi elismertsége, illetve az is, hogy ebben az évben Pécs Európa kulturális fővárosa. A konferencia pécsi megrendezése szimbolikus gesztusnak is tekinthető, ami egyértelműen a város, a Dél-dunántúli régió és a regionális tudomány versenyképességét erősítő elem.

A konferencia *Regionális válaszok a globális változásokra* címmel azt vitatta meg, hogy a nemzetközi válságból való kilábaláshoz milyen eszközökre, intézményekre és szervezési elvekre van szükség a régiókban, illetve a településrendszerek fejlesztésének milyen irányai képzelhetők el. Az európai kohéziós politika is reformokra szorul. Erről tartott előadást Dirk Ahner, az Európai Bizottság regionális politikai főigazgatója. A Magyar Regionális Tudományi Társaság elnöke, az MTA Regionális Kutatások Központjának igazgatója, Horváth Gyula köszöntőjében arra hívta fel a figyelmet, hogy az európai fejlődés jövőjének stratégiájához a regionális tudomány a kontinens szinte valamennyi országában kínál megoldási alternatívákat. Ma már Kelet-Európában is vannak olyan régiók (pl. Romániában a temesvári központú Nyugat régió, Szerbiában a Vajdaság, Csehországban a Brno székhelyű Dél-morvaországi régió), amelyek merőben új fejlesztési paradigma alkalmazásával jelentős sikereket érnek el.

A konferencia a Regional Studies Association eddigi történetének legnagyobb rendezvénye volt. A közel 600 résztvevő 50 országból érkezett. Jelentős számban képviseltették magukat a kelet- és délkelet-európai regionális tudomány kutatói. A konferencia több száz résztvevője kedvező tapasztalatokat szerzett Pécs városáról. A konferenciáról megjelent beszámolók, ismertető marketing szerepe nem elhanyagolható (A sajtóvisszhang elérhető az MRTT honlap Sajtószobájából: <http://www.mrtt.hu/sajto.html>). A konferencia ideje alatt folytatott megbeszélések eredményei arra mutatnak, hogy Pécs a jövőben számtalan regionális tudományi rendezvény, szeminárium, nyári iskola, kerekasztal-beszélgetés helyszíne lehet. A fiatal kutatóknak felajánlott konferenciatámogatás fontos szerepet játszik a Magyarországról és a magyar tudományról kialakult kép kedvező alakításában.

A magyar regionális tudomány, a Magyar Regionális Tudományi Társaság a nemzetközi tudományos élet elismert szereplőjévé vált. A konferencia megszervezése és lebonyolítása során a társaságnak folyamatosan lehetősége volt arra, hogy tudományos eredményeit, tudományszervező képességét megmutassa, bizonyítsa tevékenységének professzionális minőségét. Ez a lehetőség tovább erősítette a Magyar Regionális Tudományi Társaság nemzetközi tekintélyét. Ennek nyomán Pécs tudományos potenciálja is erősödött, s a jövőben annak tényét, hogy a magyar regionális tudomány nemzetközileg elismert központja, a város tudománypolitikájában is előnyösen ki lehet és kell használni.

A Társaság által kiírt pályázat eredményeképpen 30 magyar fiatal regionális kutató tartott előadást, ismertette meg eredményeit az európai szakmai közvélemény jeles képviselőivel. A pályázati kiírás http://www.rkk.hu/rkk/news/2010/Call_for_bursaries_HRSA2010PECS.pdf olvasható.

A fiatal kutatók konferencián tartott előadásai az RSA honlapjáról letölthetők, illetve a konferenciáról készült fényképgaléria megtekinthető <http://www.regional-studies-assoc.ac.uk/events/2010/may-pecs-papers.asp>
:http://w3.dti.rkk.hu/gallery/main.php?g2_itemId=51

4. Határon túli régiók bemutatkozása a soproni Területfejlesztési Szabadegyetemen

A Magyar Regionális Tudományi Társaság tagozataként működő soproni Területfejlesztési Szabadegyetem két régió – Vajdaság és Felvidék – fejlődési adottságainak, fejlesztési lehetőségeinek a hazai bemutatására dolgozott ki programot. A régiók fejlesztési stratégiáinak elemzése, a politikai viszonyok ismertetését követően a régiók kulturális sokszínűségéről is zajlottak bemutatók.

A vajdasági napon (2010. április 20.) Pásztor István, a Vajdasági Autonóm Tartomány Végrehajtó Tanácsának alelnöke és Gábrity Molnár Irén professzor tekintette át a régió gazdasági és szociális fejlődésének alapvonásait, a felvidéki program (2010. október 12.) fő előadója Duray Miklós, a Magyar Koalíció Pártjának alelnöke volt. A két rendezvényen közel 250 érdeklődő hallgató vett részt.

Sajnálatos, hogy a megvalósult részfeladatok pénzügyi teljesítésének elmaradása miatt a két régió fejlesztési stratégiájának részletes ismertetésére nem kerülhetett sor. Pedig fontos gyakorlat kialakulásának előhírnöke lehetett volna e rendezvénysorozat, amelyre az új európai uniós programozási szakaszra való felkészülés során elengedhetetlenül fontos lesz majd.

Információk a következő lapokról tölthetők le:

http://nrgit.ktk.nyme.hu/fileadmin/dokumentumok/ktk/Intezetek_tanszekek/NRGIT/Szadadegyetem_2010_I/TFSZE_programfuzet_10_I.pdf

http://www.nyugatmagyar.hu/soproni_hirek/vajdasagi_nap_sopronban/2153066/

http://www.felvidek.ma/index.php?option=com_content&view=article&id=24849:sopronban-bemutatkozott-a-felvidek-&catid=52:magyarorszag&Itemid=114.

5. A feladatok megvalósításának adminisztratív és szervezési munkáit ellátó pályakezdő alkalmazása

A feladatok: kötetek kiadása, konferenciák, rendezvények sikeres lebonyolítása, és az ezekhez kötődő adminisztráció ellátására a Társaság egy pályakezdőt alkalmazott. A feladatok ellátása ügyvivő munkakörben történt. A foglalkoztatás határozott időre, 2010. március 24-től 2010. augusztus 31-ig jött létre. Az ügyvivő munkarendjét heti 30 órás időkeretben állapítottuk meg, a munkaidő teljesítése rugalmas időbeosztásban történt. Az ügyvivő további feladata volt a Kárpát-medence régiói kötetek olvasószerkesztői és korrektori munkáinak elvégzése.

Bár a foglalkoztatás 2010. augusztus 31-ével véget ért, a pályakezdőnek sikerült 2010. szeptember 1-jétől hasonló profilú területen tartós alkalmazásba kerülnie, amely egyértelműen elismeri szakmai teljesítményét és bizonyítja a munkaerő-piaci integráció sikerességét. Az ügyvivő elkötelezettségét mutatja, hogy 2010 szeptemberétől társadalmi munkában vállalta a Társaság munkájának segítését.

III. ÖSSZEGRÉS

A magyar területpolitika Kárpát-medencei és nemzetközi versenyképességének erősítését célzó, eredeti ütemterv és tartalmi elképzelések szerint megvalósított program eredményesnek tekinthető.

- Hozzájárult a magyar regionális tudomány eredményeinek hazai megismertetéséhez, partnerkapcsolatainak fejlesztéséhez, a nemzetközi tudományosságba való beépüléshez. Több mint két tucat fiatal kutató e program segítségével jelenhetett meg a regionális tudomány legfrangosabb kutatói fórumán.
- Jelentős szakmai értékeket hordozó könyvek megjelentetésével és népszerűsítésével elősegítette a regionális identitás teljesítményfokozó szerepe körüli tartalmas viták kibontakozását, a területfejlesztési politika intellektuális alapjainak fejlődését.
- Napirendre tűzte új térformáló erő – a tudás – regionális hatásmechanizmusának a vizsgálatát, új kutatási témákat fogalmazott meg e tárgykörben, és elősegítette kutatási közösségek szerveződését.
- Teret nyújtott a határon túli magyar közösségek fejlesztéspolitikai elképzelései ismertetéséhez, ösztönözte a határon túli magyar regionális kutatások tematikai bővítését, a fejlesztéspolitikai együttműködés új formáinak kialakulását.
- Foglalkoztatási funkciót is teljesített, egy felsőfokú végzettségű szakembernek nyújtott átmenetileg jövedelmet, aki a területpolitikai tudományszervezésben megszerzett képességeit más pályázatokban is hasznosítani képes.
- A részfeladatokhoz kapcsolódó rendezvényeken kb. 700 szakember, egyetemi hallgató és civil érdeklődő ismerkedhetett meg a regionális tudomány eredményeivel,
- A program szinergikus hatást fejtett ki a hazai és határon túli magyar regionális tudományos műhelyek és döntés-előkészítő szervek közötti kapcsolatok erősítésében, a nemzetközi szintéren való közös szereplés ösztönzésében.

Nem hagyhatjuk szó nélkül a program megvalósításának legkomolyabb gondját, a finanszírozást. Egy tudományos társaság ilyen volumenű program előfinanszírozását csak nagy nehézségekkel – más szükségzerű, alapszabályzatban rögzített kötelezettségeinek elhanyagolásával – képes megoldani. A kényszerűségből egyetlen feladatra összpontosító, szigorú pénzügyi gazdálkodás egyértelműen gátolja a társaság hatékony működését.

Pécs, 2011. január 25.

Prof. Horváth Gyula
elnök

MELLÉKLET

A részfeladatok teljesítéséről készült szakmai beszámolók jegyzéke

1. Szakmai beszámoló a Miniszterelnöki Hivatal VI-SZ/62/2/2010. számú támogatási szerződés 1. pontjának, A Kárpát-medencei régió című monográfiásorozat 10. kötete kiadásának teljesítéséről.
2010. április 12. (hiánypótlás 2010. április 29.)
2. A vajdasági nap összefoglalója.
Soproni Területfejlesztési Szabadegyetem.
2010. április 30.
3. Szakmai beszámoló a Miniszterelnöki Hivatal VI-SZ/62/2/2010. számú támogatási szerződés 1. pontjának, a Pécssett megrendezésre kerülő Regional Studies Association nemzetközi konferencián fiatal kutatók részvételének és a hozzá kapcsolódó költségek támogatásának teljesítéséről.
2010. október 20.
4. A Miniszterelnöki Hivatal VI-SZ/62/2/2010. számú támogatási szerződés 1. pontjának, A Kárpát-medencei régió című monográfiásorozat Közép-Dunántúl (12., eredetileg 13.) kötete kiadásának teljesítéséről.
2010. október 20.
5. Szakmai beszámoló Miniszterelnöki Hivatal VI-SZ/62/2/2010. számú támogatási szerződés által támogatott feladatok megvalósításának adminisztratív és szervezési munkáit végző pályakezdő alkalmazásának teljesítéséről.
2010. október 20.
6. A felvidéki nap összefoglalója.
Soproni Területfejlesztési Szabadegyetem.
2010. október 30.
7. Szerződéstől eltérő felhasználásra vonatkozó kérelem
2010. november 8.
8. Szakmai beszámoló a Miniszterelnöki Hivatal VI-SZ/62/2/2010. számú támogatási szerződés 1. pontjának, a Pécssett megrendezésre kerülő Regional Studies Association nemzetközi konferencián fiatal kutatók részvételének és a hozzá kapcsolódó költségek támogatásának teljesítéséről. (kiegészítés)
2010. december 10.
9. Szakmai beszámoló a Miniszterelnöki Hivatal VI-SZ/62/2/2010. számú támogatási szerződése által, „A tudás szerepe a regionális fejlődésben” című, Debrecenben megrendezésre kerülő konferencia megszervezéséhez kapcsolódó költségek támogatásának teljesítéséről.
2010. december 10.
10. Szakmai beszámoló a Miniszterelnöki Hivatal VI-SZ/62/2/2010. számú támogatási szerződés 4. pontjának, a Sopronban tartandó szabadegyetemi rendezvények és a hozzá kapcsolódó költségek támogatásának teljesítéséről. (Vajdaság: 2.sz. melléklet, Felvidék: 6.sz. melléklet)
2010. december 10.